

Poliisikoirat Suomessa

Inka Ylesmäki 18A

Poliisikoirat ovat korvaamaton apu virkavallalle (Kuva: American Kennel club)

Poliisikoirat ovat koiria, jotka on koulutettu poliisien työkäyttöön. Useissa maissa poliisikoirayksiköistä käytetään nimitystä K9, joka viittaa englannin kielen ääntämykseen "kei-nain", mikä puolestaan viittaa englanninkieliseen sanaan "canine" eli koiraeläin.

Historiaa

Suomen ensimmäinen poliisikoira oli nimeltään Hektor von der Volmeburg. Kyseinen poliisikoira sekä kolme muuta poliisikoiraa tuotiin Suomeen Saksasta vuonna 1909. Suomen ensimmäiset poliisikoirat työskentelivät Helsingin poliisilaitoksella.

Poliisikoirien virallinen koulutus ja jalostus aloitettiin vuonna 1919. Samaan aikaan alkoi myös virallinen koiraohjaajien koulutus, sillä Imatralla perustettiin kyseisenä vuotena Valtion poliisikoirasiittolan lisäksi koirankuljettajakoulu. Valtion poliisikoiralaitos siirtyi Hämeenlinnaan vuonna 1927 ja sijaitsee siellä edelleen.

1960- ja 1970-luvuilla poliisikoiratoiminta kehittyi ja lisääntyi todella huomattavasti. Silloin poliisikoiria aloitettiin partiokoirakoulutuksen lisäksi erikoiskouluttamaan huume- ja pommikoiriksi. Vuonna 1990 koulutettiin Suomessa ensimmäiset ruumis- ja palokoirat.

Poliisikoiratoiminta nykyään

Suomen poliisilla on käytössään suunnilleen 260 poliisikoiraa joita ohjaa noin 240 koiraohjaajaa.

Poliisikoiralaitos hankkii vuosittain noin 50 poliisikoiraksi koulutettavaa koiraa. Yleisimmät poliisikoiran käyttötarkoituksessa hyödynnetyt koirarodut ovat saksanpaimenkoira ja belgianpaimenkoira malinois. Poliisikoirina käytetään myös monia muita rotuja kuten terriereitä, labradorinnoutajia sekä bordercollieita. Yleensä koirat ovat pentuja tai 1-2-vuotiaita aikuisia. Aikuiselle koiralle suoritetaan sisääntulotarkastus, jonka läpäistyään koira jää noin kuukaudeksi koeajalle. Koeajan jälkeen koiran koulutus alkaa, kunhan se on terve ja ominaisuuksiltaan sopiva poliisikoiraksi.

Millainen koira on sopiva poliisikoiraksi?

Pienistä pennuista voi olla vaikeaa sanoa, että sopiiko juuri kyseinen koira poliisikoiraksi, mutta se selviää aina koulutuksen edetessä. Kuitenkin pentuja pyritään arvioimaan muun

muassa niiden vanhempien kautta sekä teettämällä niillä yksinkertaisia tehtäviä. Poliisikoiraksi sopii terve, rohkea, utelias sekä muutenkin hyväluonteinen koira. Hyvin harvoissa tapauksissa huomataan, että koira ei olekaan sopiva poliisikoiraksi. Silloin on yleensä kyse liiasta arkuudesta. Jos koira ei sovi poliisikoiran työhön voi koiraohjaaja halutessaan ostaa koiran itselleen tai koira myydään tarkoin valitulle ostajalle.

Tuleva poliisikoira Hiski (Kuvat: Itä-Suomen poliisi)

Elämää poliisikoirana

Elämä poliisikoirana tarjoaa koiralle paljon aktiviteetteja ja virikkeitä. Ensimmäiset kuukaudet koiranpentu viettää tavallista pennun elämää ohjaajansa kotona. Joitain asioita kuten nenäkäyttöä opetellaan pennunomaisten leikkien avulla. Kun pentu kasvaa muutaman kuukauden ikäiseksi, alkaa kaksi ja puoli vuotta kestävä koiran ja ohjaajan yhteinen peruskoulutus. Koulutuksen loputtua koiralle tehdään käyttöönottotarkastus. Tämän jälkeen poliisikoiralaitos tarkistaa kunkin koiran aina kahden vuoden välein. Poliisikoira asuu ohjaajansa kotona perheenjäsenenä ja käy yhdessä ohjaajansa kanssa töissä. Poliisikoirien terveyttä seurataan jatkuvasti ja niiden kunnosta pidetään todella hyvää huolta. Poliisikoirat eläköityvät ansaitusti noin kymmenen vuoden iässä ja viettävät sen jälkeen leppoisia eläkepäiviään tavallisesti ohjaajiensa kotona.

Peruskoulutus ja erikoiskoulutus

Poliisikoirat koulutetaan joko partiokoiriksi tai erikoiskoiriksi. Partiokoirat ovat niin sanottuja monikäyttökoiria joiden peruskoulutus koostuu viidestä erilaisesta osa-alueesta. Niitä ovat hallittavuus, suojeleminen eli voimankäyttö, jäljestäminen, henkilöetsintä sekä esine- ja rikospaikkaetsintä.

Peruskoulutuksen lisäksi koirat koulutetaan hallitsemaan yksi erikoiskoulutusalue. Erikoiskoulutus kestää noin 6-10 kuukautta. Poliisien erikoiskoirat on koulutettu hallittavuuden lisäksi yhteen erikoistehtävään. Erikoiskoirat toimivat vain omalla erikoistumisalueellaan. Erikoistumisalueita on huumausaine-etsintä, räjähdysaine-etsintä, ruumisetsintä sekä palavien nesteiden etsintä. Uusin erikoistumisalue on rahanetsintä. Kaikki rahakoirat ovat aikaisemmalta koulutukseltaan

erikoishuumekoiria ja ne toimivat poikkeuksellisesti erikoistumisalueensa lisäksi muissakin poliisikoiratehtävissä. Suomessa on useampi rahakoira ja ne ovat valtakunnallisessa käytössä, eli niitä voidaan hyödyntää eri puolilla maata. Suomen yksi menestyneimmistä rahakoirista on pieni ja pippurinen parsonrusselinterrieri Jekku. Jekku on tituleerattu edelläkävijäksi poliisin erikoiskoirana.

Rahakoira Jekku (Kuva: Poliisi)

Puukoniskuista selvinnyt poliisikoira

Yksi Suomen luultavasti tunnetuimmista poliisikoirista on belgianpaimenkoira malinois Börje, joka joutui kuuden puukoniskun kohteeksi ja palasi silti työtehtäviinsä. Vuonna 2016 Börje nappasi

Loviisan raa'asta
henkirikoksesta epäillyn
miehen pimeässä metsässä.
Börjen ohjaaja vanhempi
konstaapeli Markku
Järveläinen oli vain
muutaman metrin päässä,
mutta ei kyennyt estämään
miehen tekoa. Puukotuksen
jälkeen Börje jäi maahan
makaamaan täysin
liikkumattomana. "Näin, että
se hengitti. Ja kun
hälytysajoneuvo ajoi ohi
pillit soiden, Börjen korvat
nousivat pystyyn aivan kuin
se olisi taas valmiina
töihin." Järveläinen kertoo.

Börjen tilanne vaikutti
huonolta. Sen tulevaisuus
oli epävakaa ja edessä oli
suuri leikkaus. Moni koira
ei olisi selvinnyt
tapahtuneesta. Sinnikäs
Börje kuitenkin istui
partioautossa jo muutamaa
viikkoa leikkauksen jälkeen
ja hieman yli kuukautta
myöhemmin se oli täysin
toipunut ja takaisin töissä
aivan kuin ennenkin.
Tapauksen seurauksena
poliisikoirille kehitettiin
uudenlaiset suojaliivit.
Börje myös palkittiin vuoden
poliisikoiraksi vuonna 2016.

Vuoden 2016 poliisikoira Börje
(Kuva: Kennelliitto / Jukka Pätynen)

Poliisikoirien asema tulevaisuudessa

Nykypäivänä poliisikoirat
ovat korvaamaton apu
erilaisissa tehtävissä.
Tulevaisuuden suhteen on
arvioitu, että poliisikoiria
tullaan hyödyntämään
poliisien apuna luultavasti
jopa enemmän kuin nykyään.
Myös koulutuksia tullaan
varmasti laajentamaan
erityisesti
erikoiskoulutusten osalta.

Lähteet:

Luettu 22.1.2019

<https://www.polamk.fi/poliisikoiralaitos/poliisikoirat>

Luettu 22.1.2019

<https://www.ksml.fi/kotimaa/Kukkahattu-Paulakoivuniemi-ja-Roki-etsivät-huumeita-ruumiita-ja-purevat-tarvittaessa---Poliisikoira-ei-saa-pelätä-pimeää/1030427>

Luettu 23.1.2019

<https://yle.fi/uutiset/18-211875>

Luettu 23.1.2019

<https://yle.fi/uutiset/3-10386081>

Luettu 22.1.2019

<https://www.suomenpoliisikoirayhdistys.fi>

Luettu 22.1.2019

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Poliisikoira>

Luettu 25.1.2019

<https://www.kennelliitto.fi/koirat/hyotykoirat/virkakoirat/poliisikoirat>

Kuvat:

<https://www.poliisi.fi/ita-suomi>

<https://www.akc.org>

<https://www.kennelliitto.fi>

<https://www.poliisi.fi>

